

Київ. Вівторок, 23 січня (января) 1907 р.

РАДА

газета політична, економична і літературна

виходить щодня, окрім понеділків.

Рік другий.

РАДА

Рік видання другий

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА

виходить у Києві щодня, окрім понеділків.

"РАДА" має широку програму, як відзначає великий політичний газети: дослідний огляд життя політичного, громадського, економічного і літературного на Україні, в Росії й по чужих землях; звітки про всі світові події; поезії та оповідання; фельетони: політичні, наукові і бестрічні.

"РАДА" має власних кореспондентів у Петербурзі, Москві, Харкові, Одесі, Полтаві, Чернігові, Херсоні, Житомирі, Кам'янці-Подільському і по інших містах України та Росії, а також і за кордоном: у Львові, Чернігіві, Відні, Парижі і Берліні.

Особливу увагу звертає "Рада" на місцеве життя провінції.

Праця давніших і нових відомих письменників, які обіцяли свою участь в новій році, програма газети поширилась. Зроблено буде все можливе для того, щоб зробити газету органом всієї України й давати перегляд життя різних її частин, в Россії й за кордоном. Особливо уважанім Редакція є те, щоб дати читачам по змозі повний образ не тільки суспільно-політичного, а й духовного й культурного життя та його здобудків в Россії й Австро-Угорщині. Потребам є загальним сучасного українського життя будуть присвячуватися ширші статті теоретичного змісту. Сточка на основі поступового й демократичного урядства, газета не буде партійною й завдатиме місце статям, які будуть освітлювати сі питання в різних партійних становищ поступового й демократичного напрямку.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

З приставкою і пересилкою: на рік 6 карб., на півроку 3 карб. 25 коп., на 3 міс. 1 карб. 75 коп., на 1 міс. 65 к., окрем.

За граници: на рік 11 карб., на півроку 5 карб. 50 к., на 3 міс. 2 карб. 75 коп., на 1 міс. 1 карб.

ЦІНА ОКРЕМОГО № 4 КОП.

ЗА ЗМІНУ АДРЕСИ 30 КОП.

Хто передплатив газету на цілий 1907 рік, тому висилатиметься "Словники чужих та не дуже зрозумілих слів" В. Доманицького і стільний календар на 1907 рік.

Адрес редакції і головної контори: у Києві, Велика Підвальна вул., д. 6 біля Золотих воріт.

ТЕЛЕФОН 1458.

Передплатувати й купувати на роздріб "РАДУ", окрім контори (Вел. Підвальна, 6), можна що по сих місцях: у КІЇВІ: в книгарні "Кіевські Старины", Бєзаківська ул., ч. 8. У НІЖИНІ: в книгарні п-н Чекмарівської. У ЛЬВОВІ (Галичина) в книгарні Наукового товариства ім. Шевченка, ул. Театральна, ч. 1.

Редактор М. Павловський. Видавець С. Чикаленко.

Театр „СОЛОВЦОВ“.

Сезон 1906—1907 р.

Діректор І. Є. Дуван-Торцов.

У вівторок, 23 січня, вдруге відома п'єса Г. Гауптмана "ГАННЕЛЕ", п'єса у 2 д. муз. В. Яновського 2) "ІГРА" трилогія Жулавського частини 1-ша "ЛІТЕРАТОРЪ И АНТРИСЪ" час. 2-га "БЕЗКОРЫСТНЫЙ ДРУГЪ".

У середу, 24 січня, вчетверте нова п'єса Жулавського "ЮЛА" п'єса у 4 д. ч. четвер, 25 січня, у двадцять перший раз "ШЕРЛОКЪ ХОЛМЪСЪ".

У п'ятницю, 26 січня, бенефіс головного адміністратора Н. В. Ізольдского, виставлена буде у перший раз нова п'єса Найденова "СТБНА", п'єса в 4 д. 5 карб.

Білети продаються щодня з 10 год. до 3 год. дні і з 6 год. до кінця вистави.

Голова. Адміністр. Н. Ізольдський.

Театр Т-ва Грамотності. Сезон 1906—1907 року.

Діректор І. Є. Дуван-Торцов.

У вівторок, 23 січня, вдруге відома п'єса Г. Гауптмана "ГАННЕЛЕ", п'єса у 2 д. муз. В. Яновського 2) "ІГРА" трилогія Жулавського частини 1-ша "ЛІТЕРАТОРЪ И АНТРИСЪ" час. 2-га "БЕЗКОРЫСТНЫЙ ДРУГЪ".

У середу, 24 січня, вчетверте нова п'єса Жулавського "ЮЛА" п'єса у 4 д. ч. четвер, 25 січня, у двадцять перший раз "ШЕРЛОКЪ ХОЛМЪСЪ".

У п'ятницю, 26 січня, бенефіс головного адміністратора Н. В. Ізольдского, виставлена буде у перший раз нова п'єса Найденова "СТБНА", п'єса в 4 д. 5 карб.

Білети продаються щодня з 10 год. до 3 год. дні і з 6 год. до кінця вистави.

Голова. Адміністр. Н. Ізольдський.

Городський Театр.

Російська опера під управою

М. М. Бородая.

У вівторок, 23 січня, втретє оп. "РОГНДА", муз. Серона. Вер. уч. д-р. Гоїна, Добржанска, Коноваленко, Лепіза, Стефанович, д-р. Акімов, Брайтін, Варягін, Гринев, Ліщенко, Ковальський, Мосін, Петров, Енгель-Крона.

Початок у 7/2 год. увечері. Ціни звичайні.

У середу, 24 січня, вдруге оп. "ЛАНКЕ" і балет "КОПЕЛЯ".

У четвер, 25 січня, оп. "ЕВГЕНІЙ ОНГЛІГЪ", муз. П. Чайковського.

У п'ятницю, 26 січня, оп. "ДЕМОНЪ", муз. Рубінштейна. Партию Демонів виконують в першій раз бенефісанти. Ціни бенефісанти.

У суботу, 27 січня, у бенефісі С. М. Акімова із приводу десятирічної артистичної діяльності оп. "ФРА-ДЬЯВОЛЪ", муз. Обера і оп. "СЕЛЬСКАЯ ЧЕСТЬ", муз. Москви. Ціни звичайні.

Могутъться до вистави опера: "ЗАЗА", Леоніковський, оп. "САДКО", муз. Римського Корсакова.

У неділю, 28 січня, уранці: "ПОТОЧУВШИЙ КОЛОКОЛЪ" Гауптмана, перекл. Буреніна.

Лагодиться до вистави: "СЕРГІЙ САТИЛОВЪ".

Каса в театрі відчинена з 10 години ранку до 3 год. дні та з 6-ти годин, до кінця вистави.

Головний адміністратор Н. Ізольдський.

Городський Театр.

М. М. Бородая.

У вівторок, 23 січня, втретє оп. "РОГНДА", муз. Серона. Вер. уч. д-р. Гоїна, Добржанска, Коноваленко, Лепіза, Стефанович, д-р. Акімов, Брайтін, Варягін, Гринев, Ліщенко, Ковальський, Мосін, Петров, Енгель-Крона.

Початок у 7/2 год. увечері. Ціни звичайні.

У середу, 24 січня, вдруге оп. "ЛАНКЕ" і балет "КОПЕЛЯ".

У четвер, 25 січня, оп. "ЕВГЕНІЙ ОНГЛІГЪ", муз. П. Чайковського.

У п'ятницу, 26 січня, оп. "ДЕМОНЪ", муз. Рубінштейна. Партию Демонів виконують в першій раз бенефісанти. Ціни бенефісанти.

У суботу, 27 січня, у бенефісі С. М. Акімова із приводу десятирічної артистичної діяльності оп. "ФРА-ДЬЯВОЛЪ", муз. Обера і оп. "СЕЛЬСКАЯ ЧЕСТЬ", муз. Москви. Ціни звичайні.

Могутъться до вистави опера: "ЗАЗА", Леоніковський, оп. "САДКО", муз. Римського Корсакова.

У неділю, 28 січня, уранці: "ПОТОЧУВШИЙ КОЛОКОЛЪ" Гауптмана, перекл. Буреніна.

Лагодиться до вистави: "СЕРГІЙ САТИЛОВЪ".

Каса в театрі відчинена з 10 години ранку до 3 год. дні та з 6-ти годин, до кінця вистави.

Головний адміністратор Н. Ізольдський.

Останні вісті.

До виборів.

— Полтава (від власного кореспондента). Що дні робляться масові арешти і ретуси. Сьогодні поліція потримала редакцію "Рідного Краю". Арештовано служащого Клунікова в нелегальному літературному. На протязі днів редакцію тримено ще двічі.

— Петербург. "Речь" підрахував, що з 1474 селянських уповажнених опозиційних 884, або 60 проц., країні лівих

254, трудовиків 36, кадетів 61, поступовців 533, правих 152, міжпартійних 400, поміркованих 24, октабристів чотирі. З 1371 уповажнених од дрібних земельних власників опозиційних 608, або 44 проц., кадетів 199, поступовців 354, країні лівих 55, країніх правих 428, октабристів 124, поміркованих 110, міжпартійних 101.

(К. М.)

З телеграм: "Русь" і "Речь".

— Казань. В казанському повіті уповажненими від волостів вибрано 11 виборців; всі мусульмане-поступовці. В ядринському повіті од волостів вибрано

Ціна окремого № 4 КОП.

Адреса редакції і головної контори:
у Київі, Велика Підвальна вул. д. 6.
біля Золотих воріт.

Телефон 1458.

Умови передплати на рік 1907:

З приставкою і пересилкою: на рік 6 карб., на півроку 3 карб. 25 коп., на 3 міс. 1 карб. 75 коп., на 1 міс. 65 к., окрем.

№ 4 карб.
За граници: на рік 11 карб., на півроку 5 карб. 50 к., на 3 міс. 2 карб. 75 коп., на 1 міс. 1 карб.

За зміну адреси 30 коп.

Автори рукописів повинні подавати своє прізвище і адресу. Редакція може скорочувати і змінювати статі; більші статі, до друку неготові, переховуються в редакції з місяцем і вислаються авторам із контом, а дрібні замітки її дописи одразу знищуються.

Умови друкування оповісток:

За рядок попереду тексту, або за його місце платиться: за перший раз 40 коп., за другий 20 коп.

За рядок після тексту: за перший раз 20 коп., за другий — 10 коп. Хто шукає заробітку, платить за оповістку в 3 рядки 10 коп. за раз.

9 поступовців, між якими є колишній депутат трудовик Абрамов. В лайшевському повіті од волостів обирають за виборщиків 5 поступовців, одного лівого.

— Рига. На виборах городських виборців Перноза вибрали кандидатів естонської поступової партії, на виборах по рижському повіту пошли у виборщики два чиновники для осібних доручень праці генерал-губернатора і прав; на з'їзді дрібних власників на ф. Е(з)зелі прибуло тільки три виборці, вибрано пробота Вальтера, і тоді римська Медера; обидва естонської конституційної партії.

— В Валдії вибрано великою більшістю голосів 2 с. д.-тів.

— Білосток. В північній лівійській виборців вибрали 2000 неприставних повісток. На з'їзді дріб. зем. власн. у виборців пройшли 1 поміркованих і 2 народові.

— Брест-Литовський. Виборщиками від дріб. зем. власн. вибрано 2 поліків "реалістів" і 2 руських міжпартійних.

— Вильно. На з'їзді дріб. зем. власн. вибрано 1 ксьонда, 1 поміщика, 3 селяни і 1

2

них" ділех можна похвісти не тільки відною національної точки погляду: нема сумніву, що представник від народу, які високої хідборської культури, як чехи, міг бути і дуже корисний у Думі, який з самого початку прийдеся займатися улаштуванням земельного питання. Ще більше важним був ій голос при обговорюванні славянської політики Росії.

Очевидно, на думку наших чехів, досить походить із народу, що вміє ходити коло землі, що рішить таке преважне соціальне питання, яке земельне питання в Росії. Це все одно, якби той, що вміє читати й писати, брався б рішати всі наукові питання на тій основі, що в них грає роль також читання й писання.

А що до їх "славянської" політики Росії, то найперше поглянемо, як саме вони розуміють цю політику. Про це дізнаємося з промови д. Вілка, уповаженого від луцького повіту, яку він виголосив на передвиборчих зборах і яку містить та ж газета.

Коли ми тепер згадуємо свої виборчі права,—говорить д. Вілк із іменем своїх земляків,—то іми рукоювати не якісні вузли егоїчні інтереси; ми маємо на увагу одну велику світлу мету: добро Росії... Що до національного питання, то ми не робимо різниці між росіянами ("рускими") і поляками. Як одні так і другі для нас рідні брати, а ми перекидичі, що недалекий той день, коли обидва ці народи подадуть собі землі і на перекрізок баскінам ворогів з'єднає славянство під портом шляхом мирного розвитку.

Як бачимо, та "славянська" політика д. Вілка його земляків дуже проста, така ж проста, що не стойте під час в Думі для голошенні таких "прав". Та важливі від "високополітичної" вченості російських чехів те, що вони, живучи на Волині, бачать тільки "рускіх" і по-ляків, а не бачать місцеву українську людність. Говорити про славянство й не призначати існування 30-мільйонного українського народу,—це найліпша характеристика усіх "славянофілів",—чи є будуть реакціонери з "Нового Времені", чи радикили з "Русі", чи польсько-шляхетські політики, чи в кінці скромні по-літичні діячі в роді д. Вілка, які ладяться помогти російській Думі розвязати земельне питання та ступити на шлях "славянської" політики"...

*** "Рідний Край" (ч. 3) з приводу виборів зазначає між іншим, що

ті, кого вибирає народ і все суспільство своїми представниками в Державну Думу, не скотять і не зможуть підтримувати того народу, що довів до глибокого занепаду всю національно-широку країну,—того народу, що, дівіні народ до однієї, викликає спідомість права на життя, якою люді, а не раби, у всіх народів величезної держави.

Зокрема зупиняється газета на українському приводі.

Сьогодні багато ознак,— пише вона,—що проявилася така свідомість і в українського народу, зневоленого віками. Оживив в його думку про колишню волю на своїй землі; але не так довго й так тяжко боролася людність, на Україні в попередні часи, коли через лиху історичну долю не була вона ще єдина місця поміж собою. Та спільні неволі з'єднали українську суспільність. Телер вони же близькі, що лишилися єдиною нададити йому силу здобути собі країну долю.

Попереднім безладам уловивши сунітство на Україні і в тому, що спрощений лад громадський може держатися лише в широкому своему власному самоврядуванні. Щоб завести певний для всіх громадський лад, суспільство має напружити всі свої сили. На чарі великих робот для всіх, хто хоче не марно жити на світі. Найважливіша робота—серед найбільш численного робочого люду, серед селянства, бо сі стани нашого народу залишили найбільше ліха, бо потреби його піднімують. Через це залишило залишити духовні матеріальні інтереси українського селянства та взагалі робочого люду на Україні і маєти бути захищеною якою-найбільшою. Для задоволення потреб селянства і взагалі робочого люду треба в цей різкий час пуртуватися всім прихильникам українського народу, бо тільки таке пуртування доведе український народ до нового відродження якою нацією. Тільки з народним масивом в осередку окрім тільки пригнена попередніми лихоліттями—нова Україна.

** * В тім самім числі "Рідного Краю" читаємо з приводу відмови київського університету в справі українських кандидатів останніх адміністративних виборів:

Прокламація.

Нарис.

Літо. Ясно, тихо, вечір. Сем'я пан-отця Левіцького п'є чай. За столом в садку сидять пан-отець, матушка і дві дівчини. Одна ще мала вчиться, друга вже третій рік учителькою. Старі розмовляють Учителька Ганя про щось думав. Її блакитні очі, повні туги, дивляться кудись туди—де сонце, відразу між хмарі золотисто-блакитні рідкі сонечки. Пан-отець сидить під деревом, підкреслюючи щось думав. Ганя разом підвела і пішла до своєї кімнати.

В кімнаті, повній квітів та пахощів, тихо і гарно. Ганя сидить біля вікна і читає одержаного листа. Очі перебігають писані рядки, а серце тихохше і чекає чогось надзвичайного. Пройшло кілька хвилин. Тихо відчинилися двері і, ніби чогось шукаючи, вівішала маті. По обличчю її склалися сильні і горосоми, які відчуті відчуті.

— Ох, Боже наш, Божа наша!—заголосила маті, і до кого не обертаючися і почала прібрати на постелі. А щоб його побила Матір Божа Гунчанська... щоб же він не мав ні щастя ні долі... щоб його...

— Кого це мама?—запитала Ганя.

— А того, що веде тебе на оту подлу дорого... що зробив тебе непокірною, відтого... того прогляданого Марка.

— Ні мамо, — він відкрив мені очі... він веде мене на роботу тому темному людові, з якого всі міжнімо, і доломо гати йому, нести йому своє життя, знання—наша свята повинність.—тихо, але енергічно сказала Ганя.

Помилуються п. п. професори автономного університету, думаючи, що за свої постанови вони не юриські відповідати. Коли Вілк, і п. п. професори, ухвалилися дати відповідь учнім, нашим дітям, Вілк мусите, Вілк повинні відповісти, дати справоюдальні за свої вчинки. Вілк, усьому суспільству, "на гроті якого існує той університет. Вілк повинні за членів заведені духовних потреб української молоді, українського народу—дати відповідь усому народові.

Незабаром збереться Державна Дума. Питання народності є її широка повинна обговорювати Дума. І вона запитає автономний університет про цей некультурний вчинок.

Вілк повинні дати справоудальну усому культурному світові, який вже почав підніматися з 25 мільйонами українського народу. Хай увесь культурний світ, хай професори усієї славянщини і інших народів скажуть своє правдиве слово про такі вчинки професорів, якими тепер випадково прийшлися керувати вищою освітою на нашій нації.

А що до їх "славянської" політики Росії, то найперше поглянемо, як саме вони розуміють цю політику. Про це дізнаємося з промови д. Вілка, уповаженого від луцького повіту, яку він виголосив на передвиборчих зборах і яку містить та ж газета.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

** * Про вибори на Україні, яких результатом тає тішиться реакційні круги, пише "Київська Мисль":

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геометрією" страшно переписали участі виборців, що вибори освіти на нашій нації.

Побуда духовенства, якою визначається південно-західний край, не може виявлятися чимось несподіваним. Стойте тільки заглянуты в списки виборців дібрів власників, щоб сказати, що провідна роль на вступних з'єздах належить духовенству. Не треба при цьому забути, що повітові комісії своєю виборчою геом

ство в справі всесоюзної поштово-телефонної спілки і з'їду, яке розпочали ще в листопаді 1905 року—вже скінчено і слідчий 3-го участку Москви вже розпочав, так як зване „предъявленіе слідства“, учасникам процесу, матеріями слідства склали аж 16 томів, досі їх прочитали тільки 7. Таким чином розгляд цього голосного процесу не можна сподіватися раніше, як у марті місяці.

Судова справа редактора „Москви“. В. А. Грингута. Грингута обвинувачують по 129 ст. за те, що він надруковав в своїй часописі росправу „Руководство черносотенця“. Справу мали розглядати у московській судовій палаті 26 січня,—тепер раптом термін дnia розгляду справи одсудено на ділі, на коли—невідомо. Повстало це, як кажуть, з-за агітації монархичних партій. З приводу суду над Грингутом обурився співредактор „Союзу“.

Можна було б росказати багато цікавого про грошові справи „союзу“, але про це російське суспільство дізнається хіба через багато років з історичних журналів. Можна сказати, що „союз“ копіює великих грошей. Відомо, що одного разу на засіданні ради було сказано, що нема грошей, Пурішкевич пerekonano одновіс: „громі будуть“ і справді друго дні привіз 27,000 карб. На скільки значний бюджет „союзу“, можна дісніти, напр. через те, що ім за чотири місяці було витрачено 200,000 карб. Досить дорого контуше „Русское Знамя“, якому недавно було видано субсидію 10,000 карб. а гумористичному журналу „союзу“ „Післявум“ було видано 5 тис. (Редактура його негр, Лебель, що був раніше посыльним в „Гранд-Отель“.) Не мало коштує теж і література, що її одисяють цілими ящиками на провінцію. Між іншим літературу ніколи не одправлють од імені союза і на ім'я провінційного відділу. Найбільш одправителем виставляється хто небудь з петербурзьких членів адресується посылки на яку небудь приватну особу в провінції.

Останні відомості в пресі про „союз“ зробили велике враження як на раду, так і на звичайних членів. Останні починають раз пораз тікати з союза, та й ватажки починають замислюватися.

зверх 50 револьверів та одну бомбу. Все це було складено в ящики Ларічину та Александровим, що одвозили груз на вокзал. Посилку було відправлено з севастопольським поїздом, але її були заарештовані у Москві.

Можна було б росказати багато цікавого про грошові справи „союзу“, але про це російське суспільство дізнається хіба через багато років з історичних журналів. Можна сказати, що „союз“ копіює великих грошей. Відомо, що одного разу на засіданні ради було сказано, що нема грошей, Пурішкевич пerekonano одновіс: „громі будуть“ і справді друго дні привіз 27,000 карб. На скільки значний бюджет „союзу“, можна дісніти, напр. через те, що ім за чотири місяці було витрачено 200,000 карб. Досить дорого контуше „Русское Знамя“, якому недавно було видано субсидію 10,000 карб. а гумористичному журналу „союзу“ „Післявум“ було видано 5 тис. (Редактура його негр, Лебель, що був раніше посыльним в „Гранд-Отель“.) Не мало коштує теж і література, що її одисяють цілими ящиками на провінцію. Між іншим літературу ніколи не одправлють од імені союза і на ім'я провінційного відділу. Найбільш одправителем виставляється хто небудь з петербурзьких членів адресується посылки на яку небудь приватну особу в провінції.

— Господин студент, дозвольте вас про де-що спітати?—звернувшись до мене хлопець, по городському вдягнений, що ішов за мною в Васильківській вулиці. Я помітив, що він вже скільки разів наближався до мене, але забалакати чого-небудь не смів.

— Будьте ласкаві, питайте,—одповів я хлопцеві. Чим можу допомогти вам?

Хлопець замінився.

— Та бачте, мені прислано повістку, щоб іти на вибори депутатів до Думи..

— Ну?

— Але ж я не маю ніякого на те права. То от я і хотів спітати вас, щоб порадили, що мені робити з цею повісткою.

— Як що?—кажу я хлопцеві. Коли ви просите іти, то і йдіть.

— А мене під суд за це не оддаутуть?

— Та за що?

— Мені, бачте, всього тільки 19 років,—усміхнувшись хлопець:—і крім того, що на мені, нічого не маю...

— Помилка, мабуть. А якож повістка написана не вам? знову питала я хлопця.

— Та ні, мені,—ймени, отчество й фамілія прописані, сам поліцейський здав мені її по моєму паспорту...

Хлопець замовчував.

— Та хто ви такий? На кого ж ви голос подаватимете, як підете на вибори, певно за хулігана?—поцікавився я спітати.

— О, ні!—з запалом одновіс мені хлопець.—За що ви лаєте мене?.. Я служу тут, у Кіївському приказіком, з села і недавно приїхав. У мене вдома батько мав старі з голову пропадають, два брати після японської війни каїками осталися. Бідуємо страшно. О, ні,—за хуліганив я не голосуватиму!—широко дідас хлопець.

— В такім разі непремінно йдіть на вибори,—пораїв я хлопцеві.

— Я так думаю, що це мені постарається наша барінша,—помовчавши, знову склав хлопця.

— Яка барінша?

— Та у нас там є, у хазяїна.. Дуже добра душа.. Я вже трохи вивчився її читати, то вона мені й книжок дає. Вона мене, спасіб І, і до партії записала...

— До якої партії?

— До „союзу русского народа“—городово одновіс хлопець.

— До „союзу русского народа“?—адміністратор перепітав я, не вірочі своїм ушам.

— Ну да!—потвердив хлопець. Ви не вірите? То от я вам зараз і значок покажу, мені вже видали...

Хлопець пішов до кішені, але в цей момент я раз рухав трамвай, на якому він мав іхати. Хлопець, міцно стиснувши мені руку, вскочив у вагон.

— Я на все одягнувся, буду працювати для народу,—такожно зашептав він на прощання.

Вагон рухав. Незнайомий привітливо кивав мені головою, аж поки не зникнув із виду...

і віддання їх до суду. „Союзники“ проголосили ще кілька єврейських крамниць.

(Р. Сл.)

— **Житомир. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Одеса. Розгляду** відповідно до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Київ. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Львів. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Дніпропетровськ. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Одеса. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Львів. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рівноправства євреїв з приводом до засідання зборів, що про засідання громади відсутні.

— **Харків. Арешти.** 21 січня були відкриті рі

дібних буде 94, і вони, бесперечно, матимуть перевагу.

У Чернігові усі з'єднали опозицію під такий "спісок" виборців: Свєнин (к.-д.), Хижняков (к.-д.), Балабанов (еврей, с.-д.).

За кордоном.

Англія. Агітація за виборчим правом для осімок. Англійські жінки вже років 50 добиваються виборчого права. Для цієї мети вживають всі різкі способи: скликали збори, висилали депутати до міністрів, подавали революційні адреси, петиції. Все те однаке поширилося до багатьох міст. Це привело до поступових змін виборчого законодавства.

З цею метою заложили вони в 1903 р. "Жіночий соціалістичний і політичний союз", до якого належать найбільш діяльні агітаторки за вибірче право для жінок. Цей самий союз, що його членів не так давно зробили шумну демонстрацію в "дамській галерії" в кулуарах палацу громад, звідки їх розігнала поліція, за це їх опіля судили.

Тепер цей союз видав маніфест, у якому сповіщає про новий спосіб боротьби за здійснення свого домагання. Цей новий спосіб боротьби, це діяльність у виборчій агітації з метою провалювати всіх тих кандидатів, які проти виборчому праву для жінок.

А треба знати, що англійські жінки у виборчій агітації мають велике значення. Вони беруть участь в організаційній виборчій діяльності, виступають на зборах з промовами, відвідують виборців по дому, щоб їх особисто пересвідчити дати голос на такого й такого кандидата. Ця агітаційна діяльність жінок при виборах знайшла признання всіх політичних партій.

Тепер же, коли жінки звернуть її пропагандіві кандидатів партій, противін виборчому праву для жінок, то це може мати для них партій дуже неприємні наслідки. Інший новий спосіб боротьби був уже її використаний при двох додаткових виборах проти ліберальних кандидатів; в одному з них, де "Жіночий союз" від агітації 5 тижнів, ліберальний кандидат провалювався. Тепер ліберальна партія, яка стояла при владі і при тім противін виборчому праву для жінок, дуже побоється від агітації "жіночого союзу".

Таким чином, завдяки енергійній агітації справа надання виборчого права жінкам, стала в Англії одною з найважливіших політических справ біжучої хвилі.

Підільна реформа і палац лордів. Поступовий проект шкільної реформи, принятий англійською палатою громад, палац лордів так змінила в його основах, що палац громад уважала за відповідне зовсім зріктися такого проекту. Одначе думка про шкільну реформу серед англійського громадянства не згинула, а також ж кабінет, який в Англії складається все в кругах парламентаріїв більшості, не думає видати цей справи. Доказом цього служить промова міністра просвіти Бірреля, яку він виголосив недавно в Бристолі перед своїми виборчими.

Кабінет—заявив він—незабаром внесе знов у верхній палац свій першістій шкільний проект. Правительство не відступить від свого наміру поставити всі публічні елементарні школи під відповідний контроль, відібрани сільські школи, їх в Англії з під часу зароду духовенства й віддали в зряд муніципальних та комунальних влад, освободивши вчителів від обов'язкового навчання релігії, противного їх совісті, не говорячи вже про сировізне поганішення медичного шкільного пагінду.

Але—заявив міністр далі—доки в Англії єдине в теперішньому виді палац лордів, правительство ледви чи може сподіватися на здійснення своїх планів. Які-б акціонери проекту палаців не вибірвали в верхніх, та все відкладатиме постуловану частих IX. Тому верхній палац повинен бути реформований в такому напрямі, що б вона, позбавлені права, залишилися відповідною підкомітетом, які жадали продовження спектаклю!

Все те робило незвичайно приєме враження.

I. Нотин.

Листи до редакції.

I.

Ми, учителі і учительни золотоношського повіту, давно вже почали про те, що добивається студента українського київського університету і Українсько-українським, і є нас дуже скоро прийдеться говорити. Не можемо не зазначити тільки їх крайнє низвідівдане поваження, яке вказує на появі брак розвіння з боку публіки того, що діється на сцені. Міркуючи по тих частин сім'ях в автогороді, тоді, коли до сьогодні як найменше буде можна думати, що публіка ходить на українські вистави, щоб тільки перегортали зебо, поплакати в драматичних місцях.

Але формальні звернення виявляють публіку, коли в останній сцені якесь пані видає в історію. Де-то з публіки почав сім'я, де-то жалав, щоб спущено заслону й далі не грать. Коли ж се справді сталося, знова почалися голоси, які жадали продовження спектаклю!

Все те робило незвичайно приєме враження.

I. Нотин.

ІІ.

Високопочесний Добрідію

Пане Редакторе!

Щиро просимо Вас надрікувати на сторінках Вашої поважної газети "Рада" наше привітання київським українським студентам.

Гучно прогуло і в наших серих домашніх українських кафедр. Дякуємо щиро українським студентам київського університету, що шанують свою матір Україну, й не залишають слова! І, нам веселіше стало землю тонтати, а рідне слово в належачій пошані держати.

Гурт борзенців чернігівського губ.

(13 підписів).

ІІІ.

Високопочесний

Добрідію Редакторе!

Дійща і до нас радіса звістка, що наше українське студенство зробило постанову дотягти до київського університету, але театр добрий, душою радісно за добре діло, дай Боже Ім-

а не який-небудь... Через те честь і слава

трупі

М. Садовського.

Українська

трупа М. Садовського на деякий час зупинилася в Могилів-Подільському. Газета "Світ" зірка "Зоря" дуже прихильно висловлюється про трупу М. Садовського, яку ми знаємо. Поки що для зрозуміння нашого народу може бути замінено український театр, але театр добрий, а не який-небудь... Через те честь і слава

трупі

М. Садовського.

Українська

трупа М. Садовського, робить нам велику послугу, показуючи правдиву життя селянства, серед якого ми живем, для якого ми маємо, обов'язки і, які ми знаємо мусимо... Поки що для зрозуміння нашого народу може бути замінено український театр, але театр добрий, а не який-небудь... Через те честь і слава

трупі

М. Садовського.

Українська

трупа М. Садовського,

Українська

</div